

הנחיות הלכתיות לעלייה להר הבית

ע"פ ההלכה קדושת הר-הבית נותרה בעינה למרות חורבנו: "את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו, שהוא מקודש בחרבנו כשהיה מקודש בבנינו," (שיר השירים רבה פרשה ד"ה ד"ה ד"א מבעד) ולכן על העולים כיום להר-הבית להיטהר לפני העליה להר וללכת בהר רק במקומות המותרים ע"פ ההלכה. כיום בגלל שאין בידינו אפר פרה אדומה לא ניתן להיטהר מטומאת מת ולכן לא ניתן לסייר באזורים בהם היו המקדש והעזרות בנויים. המשמעות היא שלא נבקר בכיפת הסלע שיושבת על שרידי קודש-הקודשים ובחלקים נוספים בהר שהסיוור בהם אסור ע"פ ההלכה. הסיוור בהר הולך במסלול המקובל ע"פ הרבנים המתירים לעלות להר ומקיף את כל הרחבת הר הבית.

וכך כותב הרמב"ם על העליה להר הבית:

"אע"פ שהמקדש היום חרב בעונותינו חייב אדם במוראו כמו שהיה נוהג בו בבניינו, לא יכנס אלא למקום שמותר להכנס לשם ולא ישב בעזרה ולא יקל ראשו כנגד שער המזרח שנאמר את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו, מה שמירת שבת לעולם אף מורא מקדש לעולם שאע"פ שחרב בקדושתו עומד." (רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ז הלכה ז).

מצורף הסבר מפורט של הלכות העליה להר וההכנות ההלכתיות המקדימות לעליה:

גברים כללי

לזב ולבעל – קרי אסור להכנס להר הבית.

זיבה - בימנו לא מצוי דבר זה ואין צריך לחשוש לו. אך מי שהיתה לו הפרשה יוצאת דופן, או מחלה, וחושש לכך, ישאל שאלת חכם.

בעל – קרי הוא כל גבר מגיל תשע שנים ומעלה שיצא ממנו זרע, (או דבר הדומה לזה) בין בתשמיש המטה ובין בדרך אחרת, למעשה לכל גבר מגיל תשע אסור לעלות להר הבית ללא טבילה.

טבול יום ומחוסר כיפורים מותר להכנס להר הבית

דיני חציצה

א. מה שרוב בני האדם מקפידים עליו (אפילו שאינו מקפיד בדבר זה), או שאדם זה עצמו מקפיד עליו (גם אם רוב בני אדם לא מקפידים בדבר זה), מהווה חציצה, גם אם הוא מכסה רק חלק קטן מהגוף.

ב. צבע שאין בו ממשות ואינו יכול להסירו – אינו חוצץ.

ג. שאריות אוכל שבין השיניים – חוצצות.

ד. שערות - **כל הגוף** - אם קשורות 2 שערות יחד אינו חוצץ, שיערה הקשורה בתוך עצמה - חוצץ, אא"כ לא מקפיד ואז רק אם רוב השערות קשורות בתוך עצמן - חוצץ.

שער הזקן והחזה - אם השערות דבוקות זו לזו - חוצץ.

ה. קוץ הבולט מן העור – חוצץ.

ו. סתימה קבועה, כגון כתר וכד' - אינם חוצצים.

סתימה זמנית, ישאל שאלת חכם.

הכנות לטבילה

את כל ההכנות הנ"ל יש לעשות בנחת וביישוב הדעת.

א. חפיפה - לפני הטבילה צריך לרחוץ את כל הגוף במים חמים (א"צ ברותחים).

ב. עיניים - יש להסיר את הצואה היוצאת מהעין, ובאף – יש להסיר את הלכלוכים.

- ג. אוזניים ואף - יש להסיר ולנקות את הליכלוך עד מקום שידו מגעת.
- ד. ציפורנים - אם הם גדולות חוצץ וצריך להסירם ('כיוון שראוי להגזז כגזוז דמי'), אך גם אם הם קטנות רצוי להסירם, כמו כן צריך לנקות היטב תחת הציפורניים, בפרט בחלקן הבולט מן הבשר.
- ה. שיניים - יש לצחצח היטב ולנקות בין השיניים עם קיסם.
- ו. שער - יש להפריד את שערות הראש והזקן, יש לדאוג שאין שערות הקשורות בתוך עצמם, בשער הזקן והחזה יש לוודא שאינו נשאר דבוק.
- ז. אם יש כינים בשערו - יסירם כפי יכולתו.
- ח. גלד שעל הפצע, אם הוא רך וניתן להסירו בקלות - יסירו.
- ט. תחבושת, פלסטר וכדו' - יש להסיר.
- י. קילופי עור שמפריעים לו, וניתן להסירם בלי צער - יסירם.
- י. יש להסיר מהגוף שעונים, תכשיטים וכדו'.

הברכה

- א. אם הטבילה היא בודאי ולא בספק, כלומר - שברור לו שלא טבל מאז שנטמא, צריך לברך: "ברוך... אשר קדשנו במצוותיו וציוונו על הטבילה".
- ב. אם המקווה נמצא בחדר נפרד מהמקלחות - יטבול, ובעודו במים יחבק בידיו את גופו, יכסה ראשו ויברך, ואחר כך יטבול שנית.
- ג. אם המקווה באותו חדר עם המקלחות - יצא לחדר שבד"כ נמצאים בו אנשים לבושים, יברך שם, ומיד יחזור למקווה ויטבול.
- ד. **למעשה** - כיוון שלצערנו לא תמיד נותנים ליהודים להכנס להר, וא"כ הטבילה היא ספק למצווה ספק לא, לכן לא יברך (- כך הורה הרב דב ליאור)

הטבילה

- א. צריך לוודא שהמקווה כשר לטבילה דאורייתא (- ישנם מקוואות לגברים הכשרים רק ל"טבילת עזרא").
- ב. סמוך לטבילה - יעיין היטב בכל גופו ולבדוק שאין עליו שום חציצה.
- ג. הטובל בשבת - יחפוף ביום שישי, ובשבת קודם הטבילה יבדוק היטב, (במיוחד יש לשים לב שאין חציצה בין השיניים), ויקפיד גם על דיני שבת הנוגעים לרחיצה.
- ד. בעת הטבילה - אין צורך לפתוח את הפה והעיניים, אך לא יסגרם חזק מדי.
- ה. אין צורך להרים רגליו מן הרצפה.
- ו. צריך שהמים יגיעו לכל מקום בגופו. לכן, יש להרחיק מעט את הידיים מן הגוף, לפסק קצת את הרגליים ולהתכופף מעט (אך לא יותר מדי, כדי שלא יוצרו קפלים במקומות אחרים).
- ז. רצוי לטבול פעמיים.
- ח. לכתחילה, לא יתרחץ אחר הטבילה.
- ט. רצוי להסמך את הטבילה לעליה להר ככל האפשר.

מורא מקדש

- א. העליה להר הבית צריכה להיות מתוך כובד ראש ומורא מקדש.
- ב. להר הבית נכנסים רק לצורך מצוה, ולא לשם קיצור דרך וכדו'. אך אם נכנס להתפלל יכול לצאת מצד אחר.
- ג. כל דיני כבוד בית-הכנסת נוהגים בהר הבית ביתר שאת.
- ד. מותר לאכול ולשתות בהר הבית - והמחמיר באזור המקודש (ת"ק על ת"ק) תבוא עליו ברכה.
- ה. **אסור להכנס בנעלי עור**, העקרון הוא: נעלים שמותרים ביום כפור מותרים גם בהר הבית.
- ו. אסור להכנס עם ארנק בידו, או כשהוא חגור בגלוי, בחגורה שיש בה ארנק (=פאנץ').
- ז. אסור להכנס כשהוא מלוכלך באבק ברגליו, ואסור לירוק בהר הבית.
- להיכן נכנסים** (לאחר הטבילה כמובן)
- מי שעולה פעם ראשונה מתבקש לעלות עם אדם שמכיר היטב את המקומות המותרים בכניסה, ולא להסתמך על לימוד העניין!!
- לטמא- מת** אסור להכנס מ'החיל' (תחום שהקיף את ביהמ"ק) פנימה. לכן, אסור לנו כיום להכנס למקום שבו היה החיל ופנימה ממנו, גם לאחר הטבילה.

המקומות המותרים בכניסה לאחר טבילה:

אסור לעלות ל"רמה" שבמרכז ההר (סביב לכיפת הסלע), ויש לשמור מרחק של 12 מטר מרמה זו.

צד דרום: יש להרחיק מהרמה המוגבהת 12 מטר.

צד מזרח: יש להלך צמוד לחומה.

צד צפון: יש להרחיק מהרמה המוגבהת 12 מטר.

צד מערב: יש להלך צמוד לחומה.

בכל מקרה של שאלה ספק או בעיה יש להיועץ עם רב מוסמך ולא להסתמך על סברות אישיות!

כמובן שרצוי מאוד ללמוד את הנושא ביסודיות, ולא להסתפק במה שנכתב כאן.

מומלץ בחום הספר "אל הר המור" המקיף את הנושא מהמקורות עד להלכה למעשה!

להזמנות: אגודת 'אל הר המור': 1-700-70-70-85

נשים

המעוניינות לעלות להר הבית תפנינה ל"תנועה לכינון המקדש" 050-8649968 ותקבלנה הדרכה.

ניתן גם לבקר באתר של תנועת כפות המנעול בעניין כניסת נשים להר הבית:

<https://www.theopengate.org.il/%d7%94%d7%9c%d7%9b%d7%95%d7%aa-%d7%98%d7%94%d7%a8%d7%94-%d7%9c%d7%a0%d7%a9%d7%99%d7%9d>

חשוב מאוד: לא ניתן להיכנס להר הבית ללא תעודת זהות!

אין כניסה עם כלי נשק כלל ואין מקום שבו ניתן להפקיד אותם!